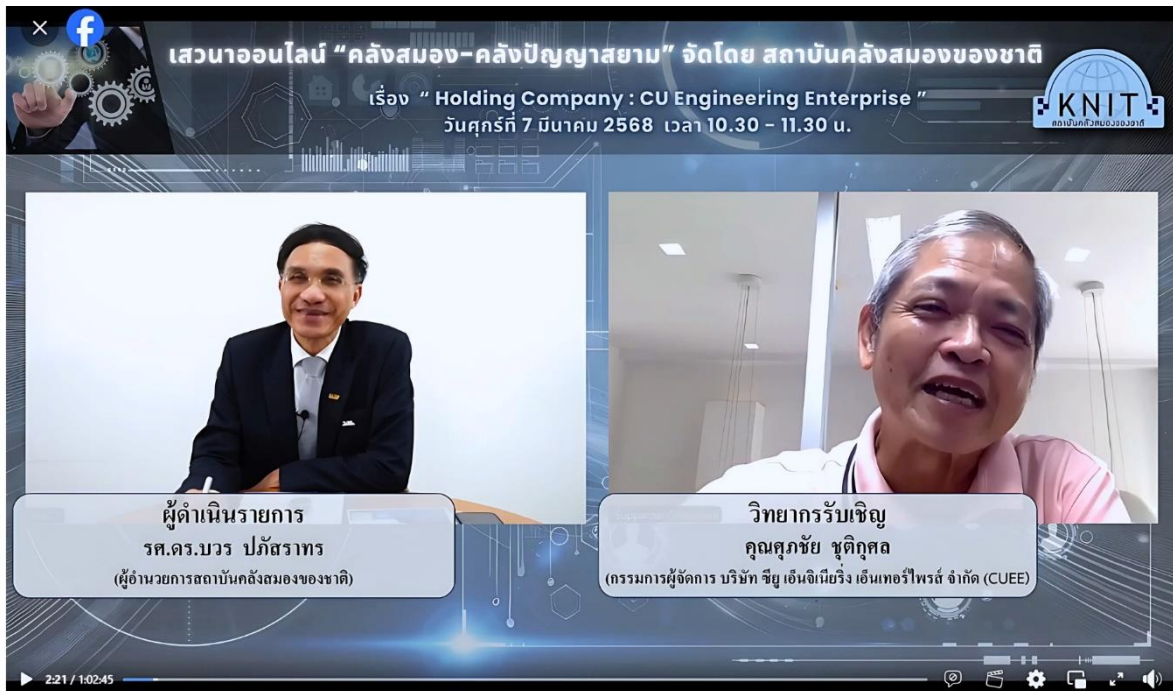


เสวนา คลังสมอง-คลังปัญญาสยาม (ครั้งที่ 24)

เรื่อง “Holding Company : CU Engineering Enterprise”

โดย คุณศุภชัย ชุติกุล (กรรมการผู้จัดการ บริษัท ซียู เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์เทรโปรดักส์ จำกัด (CUEE))

วันศุกร์ที่ 7 มีนาคม 2568 เวลา 10.30 - 11.30 น. ณ สถาบันคลังสมองของชาติ และ
ผ่านระบบ VDO Conference (ZOOM)



ในยุคที่ประเทศต้องการนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเปลี่ยนงานวิจัยให้กลายเป็นธุรกิจ จึงกลายเป็นภารกิจสำคัญของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในสายวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งมีศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมเชิงลึก (Deep Tech) แต่ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยไทยยังติดขัดทั้งในเชิงระบบและแนวคิด CU Engineering Enterprise (CUEE) จึงถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็น Holding Company ภายใต้คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเติมเต็มช่องว่างโดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างงานวิจัย กับ อุตสาหกรรมธุรกิจ ที่สามารถเติบโตได้ในโลกการแข่งขัน

1. แนวคิด CUEE ที่เปลี่ยนงานวิจัยเป็นธุรกิจ

CUEE ไม่ได้เกิดจากแนวคิดแบบบนลงล่างแต่เป็นการมองเห็น “ปัญหาในระบบ” แล้วพัฒนาทางออกอย่างเป็นรูปธรรม

- นักศึกษาและนักวิจัยจำนวนมากมี “ไอเดียดี” แต่ขาดระบบสนับสนุนที่จะทำให้ไอเดียนั้นกลายเป็นผลิตภัณฑ์หรือธุรกิจ
- งานวิจัยจากคณะวิศวกรรมศาสตร์มักมีความซับซ้อนทางเทคนิค (Deep Tech) แต่ยังไม่สามารถขยายหรือพัฒนาให้กลายเป็นธุรกิจที่เข้าถึงตลาดจริงได้ง่ายนัก
- ความต้องการของนักศึกษาในยุคใหม่ คือการเป็นผู้ประกอบการ แต่คณะวิศวกรรมศาสตร์ไม่มีหลักสูตรหรือระบบที่สนับสนุน

CUEE จึงทำหน้าที่เหมือน Startup Incubator สำหรับ Deep Tech ที่มีระบบพี่เลี้ยงโครงสร้างพื้นฐาน และการสนับสนุนจากศิษย์เก่าเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดให้เกิดขึ้นจริง

2. รูปแบบการดำเนินงานของ CUEE

แม้ชื่อจะเป็น Holding Company แต่ CUEE ไม่ได้เป็นบริษัทที่มีเงินลงทุนมหาศาลหรือถือหุ้นในเชิงพาณิชย์แบบทั่วไป โดยหน้าที่หลักของ CUEE คือ

- สนับสนุนการใช้ลิขสิทธิ์ (IP) จากงานวิจัยของอาจารย์และนิสิตให้กลายเป็นธุรกิจ โดยมหาวิทยาลัยอาจร่วมทุนในรูปแบบ IP แทนเงินสด
- ส่งเสริมให้นักวิจัยลงทุนร่วมกับมหาวิทยาลัย เพื่อแสดงความเชื่อมั่นในผลงานของตนเอง
- เชื่อมโยงกับเครือข่ายศิษย์เก่า ซึ่งทำหน้าที่เป็น Angel Investor ผ่านกองทุนเล็กๆ ช่วยให้นิสิตมีทุนสร้างต้นแบบ
- ประเมินโอกาสของธุรกิจร่วมกับภาคเอกชน และเปิดพื้นที่ทดลองผ่านบริษัทลูก เช่น จุฬาเพื่อสังคม

3. แพลตฟอร์มทดลองก่อนจดทะเบียนบริษัท

หนึ่งในกลไกสำคัญของ CUEE คือการจัดตั้ง “บริษัทจุฬาเพื่อสังคม” ซึ่งทำหน้าที่เป็น Sandbox สำหรับการทดลองทำธุรกิจ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ นิสิตและอาจารย์สามารถ ทดลองสร้างผลิตภัณฑ์หรือบริการ รับงานจริงจากภาคเอกชนโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนราชการ และประเมินความเป็นไปได้ของตลาดก่อนการจดทะเบียนบริษัทโมเดลดังกล่าวนี้ ช่วยให้นิสิตได้เรียนรู้ความจริงของโลกธุรกิจตั้งแต่การจัดการบัญชี การเสียภาษี ไปจนถึงต้นทุนแฝงต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันการล้มเหลวจากการเปิดบริษัทอย่างไม่มีประสบการณ์

4. การสร้างระบบนิเวศสำหรับผู้ประกอบการ Deep Tech

CUEE วางแนวทางว่าสิ่งที่ส่งเสริมควรเป็น Deep Tech Startup เท่านั้น ไม่ใช่ธุรกิจทั่วไป เพราะ

- Deep Tech มี Barrier สูง จึงสามารถป้องกันการถูกเลียนแบบจากคู่แข่งได้
- Deep Tech มีสิทธิบัตรและงานวิจัยรองรับ จึงมีโอกาสเติบโตในระยะยาว
- มีโอกาสเชื่อมโยงกับโครงการวิจัยระดับชาติ และดึงดูดนักลงทุนที่มองหานวัตกรรมจริง

นอกจากนี้ CUEE ยังพยายามสร้างระบบอบรมและพี่เลี้ยง (Mentoring) เพื่อปิดช่องว่างความรู้ของนักวิจัยที่ไม่มีพื้นฐานทางธุรกิจ

5. ความท้าทายและบทเรียนจากการดำเนินงาน

แม้ CUEE จะเริ่มเห็นผลลัพธ์ แต่ก็ยังมีความท้าทายหลายประการ เช่น:

- ระบบราชการในมหาวิทยาลัยยังปรับตัวช้า
- อาจารย์จำนวนมากยังไม่กล้าออกจาก Comfort Zone เพื่อมาเป็นผู้ประกอบการ
- ความร่วมมือกับภาคเอกชนยังไม่ราบรื่น เพราะมหาวิทยาลัยมีข้อจำกัดด้านกฎระเบียบ

แต่ CUEE ได้แสดงให้เห็นว่า ถ้ามีเครือข่ายศิษย์เก่าที่แข็งแกร่ง มีการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น และมีวิสัยทัศน์ร่วม ก็สามารถเปลี่ยนมหาวิทยาลัยให้กลายเป็นผู้ขับเคลื่อนนวัตกรรมระดับประเทศได้

6. สรุป

จากบทเรียนของ CUEE เราเห็นว่าบทบาทของมหาวิทยาลัยไม่ได้มีแค่การผลิตบัณฑิตหรือผลงานวิจัยอีกต่อไป แต่ต้องขยับสู่บทบาทที่ 3 คือ การเพิ่มผลผลิตมวลรวม (GDP) ให้ประเทศผ่านนวัตกรรม การตั้ง CU Engineering Enterprise เป็นตัวอย่างสำคัญว่า มหาวิทยาลัยสามารถมีบริษัทที่บริหารงานแบบมืออาชีพ สร้างกลไก ไอเดียที่ดีจากอาจารย์หรือนิสิตกลายเป็นธุรกิจได้จริง สามารถเชื่อมโยงอดีต (ศิษย์เก่า) กับ ปัจจุบัน (นิสิต) เพื่อสร้างอนาคตให้กับประเทศได้

7. ช่องทางการติดตามรับชม

สามารถติดตามรับชมย้อนหลังได้ที่ “YouTube” สถาบันคลังสมองของชาติ



วันที่ 25 มีนาคม 2568